

סרט תעודי מרתק של הטלוויזיה הישראלית משחזר

את פרשת טבח הספורטאים במינכן וחושף את

הפאשלה הגרמנית

ספטמבר השחור אחרי הטבח במינכן. על גורמים נוספים שאליהם פנו מוסף קימור: השתדלנו ליצור מגעים עם מערכת הביטחון בארץ. אלא שעד מהרה הוכר לנו, כי הבעייה המרכזית הנצבת לפנינו היא, שתפקיד זרועות הביטחון להשיג מידע, ולא לספק מידע לעיתונאים. אלא שאנחנו חשנו כי המדובר בסרט בעל חשיבות לאומית, ואם קיים חומר כלשהו במדינה העשוי לסייע לנו, עלינו לחשוף אותו, בהסכמת אותם גורמים ביטחוניים.

„ניהלנו כמשך חודשים ארוכים מגעים עם משרד ראש הממשלה, ובסופו של דבר הצלחנו להסביר להם את חשיבות הנושא. אלא שהוראות שהוצאו לזרועות הביטחון ממישרד ראש הממשלה, לשתף איתנו פעולה, מוססמו בירי זרועות הביטחון. כך, כשסופו של דבר, לא קיבלנו מהם סיוע כלשהו.”

המשימה של השגת אינפורמציה — לעיתים ביטחונית מסווגת — בלא סיוע הגורמים הביטחוניים, הצריכה מלאכת זמלים. מלבד עיתונאים וספרים שנכתבו בנושא, הגיע קימור לתחקירי טלוויזיה מעמיקים שנעשו בגרמניה, בכריטיניה ובארצות הברית על הטבח. הוא ואורן נהרי צפו במאות כתבות טלוויזיוניות, שהיו קשורות בצורה זו או אחרת בטבח במינכן. בתולדות ספטמבר השחור ובאירועים שבאו בעקבות הטבח, כולל חיסול מנהיגי ספטמבר השחור.

קימור פעל להשגת חומר פילמאי מקורות שונים בעולם, שעיקרו היה

חודשים אישם בין הליטאני לכיירות. בין תקופות המילואים שיתף קימור בעבודתו את כתב הספורט אורן נהרי, תחת אילו זמן קשים, כשהם סובלים חוסר בצוות-עזר הנחוץ לסרט תיעודי בהיקף כזה, עברו שניהם ביצירת התשתית לסרט.

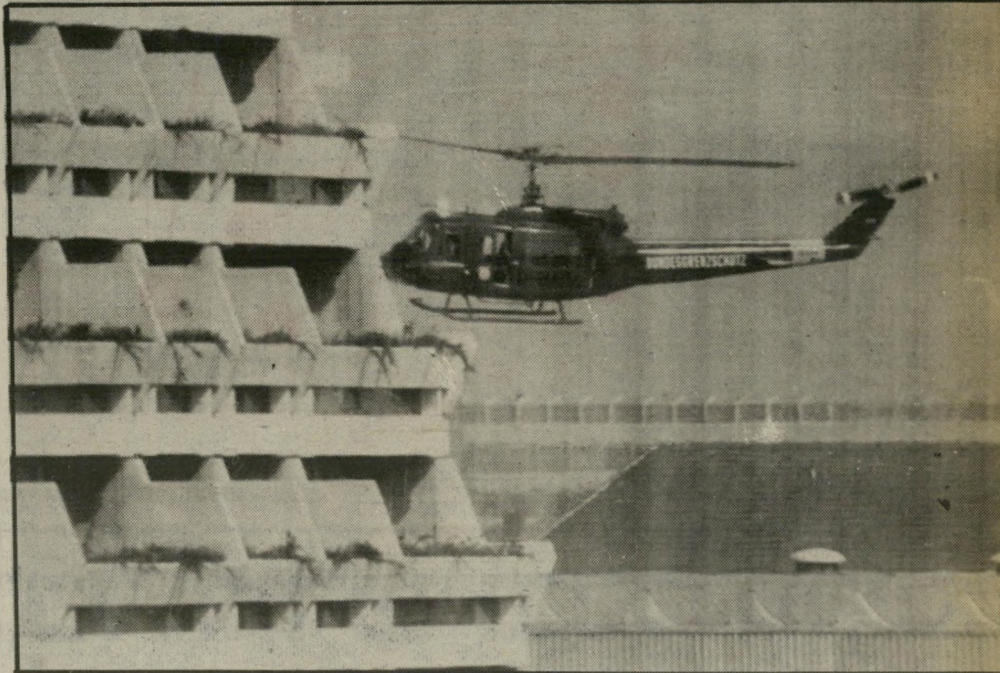
התשתית הצריכה הקמת מערכת מיון נרחבת, למיון מאות אלפי פריטי מידע.

קימור ונהרי הקימו כרטסת שהקיי פה עשרות אלפי קטעי עיתונות, ספרים, סרטי תעודה,

השניים קבעו לעצמם רשימת משימות, שהדריכה אותם בשלב השני של עבודת ההפקה. הם ניהלו שיחות עם מישפחות החללים, שעות ארוכות עם כל מישפחה. הם נברו במיסמכים, בקטעי עיתונות ובתמונות שהחזיקו בני מישפחות החללים.

המגע עם בני המישפחות היה קשה לשני הצדדים, כפי שמציין קימור: „אתה בא מצויד בסקרנות עיתונאית, המוליכה אותך לפשפש אחרי כל פרט, ומאריך אתה רגיש לעובדה, כי המדובר בבני אדם ולך אסור להיות מכבש עיתונאי.”

קימור ונהרי הגיעו לאנשים ואישים אחרים שהיו קשורים בפרשה. אל הספורטאים שהצליחו להינצל, כמו טוביה סוקולסקי (מאמן המישקולאים), גר צברי (מתאבק) וגם אל מקבלי ההחלטות המדיניות שנותרו בחיים (גולדה מאיר, משה דיין ויגאל אלון — נפטרו בינתיים). שימעון פרס ואבא אבן, ששימשו כשרי ממשלה, נבחרו להציג את עמדותיה. קימור הצליח לדובב אותם כעניין חיסול מנהיגי

האולימפי. אנשי ספטמבר השחור לא התרשמו מן המעקב האווירי והודיעו: לא איכפת לנו לשוב חיים או מתים לביירות. העיקר שנחזור לשם גיבורים!

מישטרת מינכן היו יקרה מסוק כל לעבר הבית הנצור של המישלחת הישראלית בכפר

מהרגע הראשון שבו הוחל בהפקה. רוב עובדי רסקי הספורט יצאו לספרד, לסיקור מישחקי הגביע העולמי בכדורגל, שנערכו שם בקיץ שעבר. בינתיים פרצה מלחמת לבנון, שאילצה את קימור לשרת כמה

פנים הישראלים סודות טבח הספורטאים במינכן, חיסול מנהיגי ספטמבר השחור שבא בעיקבות הטבח, ועוד גילויים. בצריח-עץ, השוכן ליד בניין הטלוויזיה בירושלים, עסקה במהלך השנה האחרונה קבוצת אנשים כהפקתו המרכזית של סרט הטלוויזיה ספורטאים על הכוונת, העוסק בטבח ו11 הספורטאים הישראלים כאולימי פיארת מינכן.

על מלאכת ההפקה ניצח ירון קימור, שבימים שבהם התרחשה הראמה שירת עדיין שירות חובה בצהל. כבר אז ריגשה הראמה את קימור מאוד. כאשר התברר לו מאוחר יותר, שאמו חיברה שיר על טבח מינכן, נחקק האירוע בליבו.

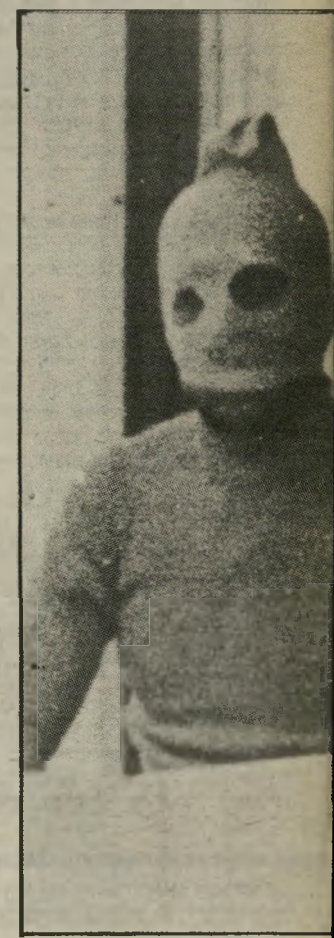
בינתיים השתחרר קימור מצהל, עבר קורס כתבי טלוויזיה, שימש כתבספורט, כתב ככולבוטק וכיום הוא עובד במבט ככתב לענייני תחבורה.

לפני יותר משנה וחצי פנה קימור אל מנהל רסקי הספורט, יהואש אלרואי, והציע לו להפיק סרט תעודי, במלאת עשר שנים לטבח במינכן. הרעיון התקבל על דעתו של אלרואי, והוא ביקש מקימור לערוך תחקיר ראשוני של הנושא.

מלאכת נמלים

אחרי בדיקה בת חודש ימים כמקורות אינפורמציה ראשוניים, שב קימור לאלרואי כשבירו חומר מרתק הרבה יותר מזה שקיוו לו. היה מעבר לממדי רסקי הספורט. שניהם פנו אל יאיר אלוגי, שכיהן באותה העת כראש מחלקת סרטים תעודיים בטלוויזיה, שאימץ את הנושא כהפקה משותפת. אלא ששעויה הטלוויזיה השתבש

סרט שיוקרן ביום הראשון הבא, ה' 4 בספטמבר, ייחשפו לראשונה לעיני הצרי

מיסכה יוסף נואל, המכונה טוני וצה' גוארה, ממקד מיבצע איקריט ובירעם.

טבח מינכן: רשימת הגילויים

ספטמבר ולעזר בשחרור בני הערובה, בעזרת הצלפים ואנשי יחידת הקומנדו שבתוך המבוס. הגיעו באיחור של 75 דקות. במהלך הירי וחיסול בני הערובה, היו השריוניות לכודות במרחק של 22 קילומטרים מנמל התעופה. בתוך פקקי-תנועה ענקי.

● בנמל-התעופה הוצבו רק חמישה צלפים מול שמונה אנשי ספטמבר השחור, בעוד שהיחס המוספרי היה צריך להיות הפוך.

● רובי-הצלפים לא התאימו למשימה של צלפה לילית.

● בין הצלפים לא פעלה מערכת-קשר יעילה לתיאום הירי.

● בנמל-התעופה לא הותקנה תאורה חליפית. כאשר אנשי ספטמבר געו בתאורת נמל-התעופה, שרר בו חושך מוחלט.

● עבדאללה אל-פרנג'י, יו"ר הסתדרות הסטודנטים הערבים בגרמניה, שסיפק מחסה לאנשי ספטמבר בחווה ליד מינכן, גורש מגרמניה אחרי הטבח. כיום משמש אל-פרנג'י נציג רישמי של אש"ף בבון.

● ההתבטאויות הדו-משמעיות של חברי הכנסת שימעון פרס ואבא אבן, שהיו חברי הממשלה בתקופת הטבח במינכן, הן ההצהרות הישראליות הראשונות שאינן מכחישות באופן מוחלט את סידרת חיסול-החשבונות עם ראשי ספטמבר השחור.

● למרות כל הגילויים בסרט ספורטאים על כפיים, קבע דוח רישמי של ועדת-החקירה שאותה מינתה ממשלת-בון, כי נסיון החילוץ של כוחות-הביטחון הגרמניים היה תקין, ורק חוסר-מזל שיבש את פעולתם בנמל-התעופה פירסטנפלדבורק.

פ ירטו של ירון קימור ספורטאים על כפיים מתעלם ממחדלי הצד הישראלי בפרשת טבח הספורטאים במינכן. הוא מצליח להתחמק מבחינת העמדה של ממשלת-ישראל, שסירבה בעקשנות להחליף את בני-הערובה הישראלים — בפלסטנינים הכלואים בישראל. (ראה מיסטרט בעמוד ממול).

הסרט עובר ביעף על מסקנותיה הרדודות של ועדת-קפל, שמונתה אחרי הטבח, והמליצה להעביר מתפקידם שני אנשי שב"כ.

יחד עם זאת, מצוייה בסיטרו של קימור סידרת גילויים על האנרכיה ששלטה במערכת-הביטחון הגרמנית. להלן כמה מהגילויים בסרט:

● אלישיב בן-חורין, מי שהיה שגריר ישראל בגרמניה, מספר בסרט על התמצנות חסרת-תקדים של דיפלומט ישראלי לתוך חדר-השיבות של ממשלת בון, כדי לדבר עם הקאנצלר וילי בראנדט, ולוודא שאנשי ספטמבר השחור לא ישוחררו, בצורה כלשהי, במהלך בסיקוח איתם.

● ההטעייה הכלל-עולמית של כלי-התיקשות בעולם, בדבר שחרור בני-הערובה הישראלים, נעשתה בהשראתו של דובר ממשלת בון, קונארד אהררט.

● המקור האמיתי של החטעייה היה מועל-דמוס, שנשא הצהרה לפני העיתונאים ומצלמות הטלוויזיה.

● אנשי יחידת הקומנדו הגרמנית שהסתתרו בתוך מטוס הבואינג שנועד להטיס את אנשי ספטמבר השחור ואת בני-הערובה, נצטוו לירות ברגע השני באנשי ספטמבר. חיילי היחידה החליטו לנטוש את המטוס אחרי שערכו הצבעה דמוקרטית, בטענה כי המשימה מסוכנת מדי עבורם.

● שיריוניות שהיו אמורות להסתער על אנשי